

uitspraak van de week

Auteur : A.J.J.S. Schutte
Datum : 13 december 2017
Onderwerp : Voordelen loslaten aansprakelijkheidsbeginsel in verkeerszaken

Dit is mijn laatste Uitspraak van de Week voor BSA, want ik ga per 1 januari 2019 met pensioen. Daarom mocht ik er een persoonlijk tintje aan geven.

Ik wil een lans breken voor het loslaten van het aansprakelijkheidsbeginsel in verkeerszaken en het zogeheten no-fault systeem in te voeren, zoals ze dat in Scandinavië kennen.

Laat ik voorop stellen dat het mijn mening is dat dit verstandig zou zijn, niet per definitie die van BSA. Maar ik weet zeker dat er toch nog veel voorstanders van zijn.

Het idee is zeker niet nieuw. In de jaren negentig van de vorige eeuw was het er, onder minister Winnie Sorgdrager, bijna van gekomen. Door een efficiënte lobby, waar de verzekeraars een grote rol in hebben gespeeld, is het niet doorgegaan.

Waarom is het een beter systeem?

Omdat het mensen die aan het verkeer deelnemen een vrije keuze laat en wie kan daar nou bezwaar tegen hebben?

Die vrije keuze is er nu maar beperkt. Je bent als eigenaar van een motorrijtuig verplicht om je te verzekeren tegen de schade die je iemand anders met dat motorrijtuig kunt toebrengen. En die schade kan aanzienlijk zijn, met name wanneer er letsel in het spel is. Je mag zelf kiezen bij welke verzekeringsmaatschappij je dat risico verzekert. Niemand vraagt zich af wat het beleid van de gekozen verzekeraar is in de afhandeling van een letselschade. De keus zal over het algemeen bepaald worden door de hoogte van de premie en van de no-claim korting.

Je hoeft dan verder niet meer te doen dan jaarlijks netjes je premie te betalen en een schade te melden als die zich voordoet en de verzekeringsmaatschappij handelt het dan verder af. De meeste mensen gaan er van uit dat het dan geregeld is. Sommigen informeren nog wel eens een keer bij het slachtoffer hoe het gaat of sturen een kaartje of bloemetje. Maar in de meerderheid van de gevallen gebeurt dat niet. Waarom ook, je bent toch netjes verzekerd?

Maar het slachtoffer heeft niet kunnen kiezen. Het is bijna een Russisch Roulette, je moet ten eerste maar hopen dat je niet wordt aangereden als je de weg op gaat en als het dan toch gebeurt moet je maar afwachten met wie je te maken krijgt.

uitspraak van de week

Laat ik voorop stellen dat de meeste verzekeringsmaatschappijen een letselschade fatsoenlijk afhandelen. Er zijn allerlei fraaie richtlijnen en de wet zegt ook dat de volledige schade van het slachtoffer moet worden vergoed. Als er een deel eigen schuld is van het slachtoffer, ligt dat natuurlijk anders, maar daar begint voor het slachtoffer het hellend vlak al.

Dan lig je met je gebroken been, hersenletsel of dwarslaesie te revalideren en dan kun je intussen met de verzekeringsmaatschappij van iemand anders in discussie over de schuldvraag.

En die discussie hoeft niet per se alleen over schuldvraag te gaan. Het kan ook gaan over de omvang van de schade of het medisch oorzakelijk verband tussen het ongeval en de klachten. Er kan overal over worden gediscussieerd.

En dat is waar het mij om gaat: je moet dan in discussie met een partij die je niet zelf hebt gekozen. En dat hoeft niet zo te zijn.

Als er een systeem zou komen waarbij iedereen zich verplicht verzekert tegen zijn eigen verkeersschade, in plaats van tegen de schade van een ander, maar wel zelf zijn verzekeringsmaatschappij mag kiezen, dan hoef je niet in discussie. Je kunt je er van tevoren in verdiepen of die verzekeraar zoveel mogelijk rekening houdt met jouw wensen. Je hebt dan ook de vrijheid om verder te kijken dan alleen naar de hoogte van de premie.

Verzekeraars kunnen dan ook maatwerk leveren en weten ook van te voren met welke slachtoffers ze te maken krijgen, namelijk hun eigen klant. En die wil je natuurlijk het liefst te vriend houden. Het huidige systeem is voor verzekeraars net zo goed een Russisch Roulette. Ze moeten ook maar afwachten met wie ze te maken krijgen. Voor hen is dat echter een stuk minder lastig, dat kunnen ze wel aan.

Overigens bestaat een dergelijke verzekering al in de vorm van de SVI, de Schadeverzekering Inzittenden. Dit is een autoverzekering die de schade van alle inzittenden dekt, ook die van de bestuurder. Ik vind dit een uitstekend product en het wordt ook populairder, maar het is vrijwillig. En bijvoorbeeld niet af te sluiten door fietsers of voetgangers.

Als er een verplichte verkeersverzekering zou komen in Nederland, zoals in Scandinavië, dan moet dat uiteraard heel goed worden geregeld en er moet een goed toezicht blijven. Dat is er nu ook. Er zijn allerlei geschillenregelingen in de verzekeringsbranche en de rechter blijft natuurlijk de hoofdarbiter.

Je kunt ook nog een regeling ontwerpen voor verhaal achteraf tussen verzekeraars onderling, als je het schuld- en aansprakelijkheidsprincipe toch niet helemaal los wil laten.

Ik heb 43 jaar in de schaderegeling gewerkt, waarvan ongeveer de helft van de tijd als belangenbehartiger aan de kant van de slachtoffers. Dat heeft mij veel voldoening gegeven en ik heb gelukkig voor heel veel cliënten wat kunnen betekenen. Maar ik heb steeds ook het gevoel gehad dat het eigenlijk niet nodig zou hoeven te zijn dat ik voor die mensen de kastanjes uit het vuur moest halen bij de verzekeringsmaatschappij van iemand anders, waar zij eigenlijk het liefst helemaal niets mee te maken zouden hebben gehad. En het was ook heel vaak zo dat die verzekeraars niet bepaald

uitspraak van de week

een slachtoffervriendelijke instelling lieten zien. De goede niet te na gesproken uiteraard en die zijn er gelukkig ook.

Ik besef dat ik met dit pleidooi collega belangenbehartigers het gevoel zou kunnen geven dat zij straks overbodig worden. Ik denk niet dat dit zo hoeft te zijn, er zal altijd behoefte blijven aan deskundig advies. De meeste mensen die slachtoffer van een verkeersongeval worden hebben geen idee van wat ze overkomt, laat staan wat ze moeten doen. Een ongeval gebeurt ineens, onverwachts. Vaak staat je leven van het ene moment op het andere op zijn kop en dan zou het zo moeten zijn dat je met een simpel belletje naar je eigen verzekeringsmaatschappij van alle romplomp af bent. Dat daar iemand zit die weet wat hij/zij moet doen. En dat kan net zo goed iemand zijn die eerst alleen maar belangenbehartiger was, toch?